

PREZES RADY MINISTRÓW

Warszawa, dnia 27 kwietnia 2018 r.

RM-10-71-18

Pan Marek KUCHCIŃSKI
Marszałek Sejmu

Szanowny Panie Marszałku

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przedstawiam Sejmowi

projekt ustawy o zmianie ustawy o rencie socjalnej.

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Jednocześnie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Z poważaniem

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o rencie socjalnej

Art. 1. W ustawie z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej (Dz. U. z 2013 r. poz. 982, z późn. zm.¹⁾) w art. 6 w ust. 1 wyrazy „84%” zastępuje się wyrazami „100%”.

Art. 2. 1. Wysokość rent socjalnych przysługujących w okresie od dnia 1 czerwca 2018 r. do dnia 31 sierpnia 2018 r. ustala się ponownie z zastosowaniem art. 6 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

2. Ponownego ustalenia wysokości rent socjalnych dokonuje się z urzędu i renty socjalne wypłaca się w terminie do dnia 30 września 2018 r., z wyrównaniem od dnia 1 czerwca 2018 r. lub, w przypadku gdy prawo do renty socjalnej ustalono po dniu 31 maja 2018 r. – od miesiąca jego ustalenia.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio do świadczeń przysługujących na podstawie art. 2 ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o świadczeniu pieniężnym i uprawnieniach przysługujących cywilnym niewidomym ofiarom działań wojennych (Dz. U. poz. 1824, z 2010 r. poz. 1465 oraz z 2011 r. poz. 696).

Art. 3. W roku 2018 upoważnia się Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych do dokonania przeniesień planowanych wydatków między działami, rozdziałami i paragrafami w ramach części 73 – Zakład Ubezpieczeń Społecznych z przeznaczeniem na wypłatę renty socjalnej.

Art. 4. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 września 2018 r., z mocą od dnia 1 czerwca 2018 r.

---

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 1650, z 2014 r. poz. 1175 i 1682 oraz z 2017 r. poz. 1543.

UZASADNIENIE

Niniejszy projekt ma na celu zmianę brzmienia art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej (Dz. U. z 2013 r. poz. 982, z późn. zm.) w celu podwyższenia wysokości kwoty renty socjalnej.

Zgodnie z art. 4 ustawy z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej renta socjalna przysługuje osobie pełnoletniej całkowicie niezdolnej do pracy z powodu naruszenia sprawności organizmu, które powstało:

- 1) przed ukończeniem 18. roku życia;
- 2) w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej – przed ukończeniem 25. roku życia;
- 3) w trakcie studiów doktoranckich lub aspirantury naukowej.

Całkowicie niezdolną do pracy – w rozumieniu ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1383, z późn. zm.) – jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiejkolwiek pracy. Ustalenia całkowitej niezdolności do pracy dokonuje lekarz orzecznik Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, na zasadach i w trybie określonych w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej renta socjalna wynosi 84% kwoty najniższej renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy ustalonej zgodnie z ustawą z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Kwota renty socjalnej ulega podwyższeniu wraz z waloryzacją kwoty najniższej renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy określonej w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Od dnia 1 marca 2018 r. kwota renty socjalnej wynosi 865,03 zł. Podwyższenia renty socjalnej dokonuje jednostka organizacyjna Zakładu lub organ emerytalno-rentowy (w sytuacji gdy organ ten wypłaca osobie uprawnionej do renty socjalnej rentę rodzinną). Podwyższenie renty socjalnej następuje z urzędu, a jeżeli wypłata renty została wstrzymana – po jej wznowieniu.

Celem świadczenia w postaci renty socjalnej jest kompensowanie braku możliwości nabycia uprawnień do świadczeń z systemu ubezpieczenia społecznego ze względu na to, że całkowita niezdolność do pracy powstała przed wejściem na rynek pracy. Renta socjalna przeznaczona jest dla osób, które w większości nigdy nie osiągnęły

samodzielności życiowej, w wieku dorosłym zamieszkują z rodzicami lub też przebywają wiele lat w instytucjonalnych formach opieki, takich jak domy pomocy społecznej. Świadczenie to jest wyrazem szczególnej troski państwa o osoby nieposiadające zdolności do jakiegokolwiek pracy.

Renty socjalne, jako świadczenia z systemu zabezpieczenia społecznego, są finansowane w całości z budżetu państwa.

Kierując się zasadami sprawiedliwości i solidarności społecznej, należy podwyższyć kwotę tego świadczenia, tak aby było ono równe z minimalną kwotą renty osób, które były aktywne na rynku pracy i których niezdolność do pracy powstała w trakcie działalności zawodowej.

Projekt zawiera przepisy przejściowe umożliwiające ponowne ustalenie wysokości rent socjalnych przysługujących w okresie od dnia 1 czerwca 2018 r. do dnia 31 sierpnia 2018 r.

Ponownego ustalenia wysokości rent socjalnych i ich wypłaty dokonuje się z urzędu w terminie do dnia 30 września 2018 r. (w terminach wypłat świadczeń) z wyrównaniem od dnia 1 czerwca 2018 r. lub, w przypadku gdy prawo do renty socjalnej ustalono po dniu 31 maja 2018 r. – od miesiąca jego ustalenia.

Powyższe regulacje będą stosowane odpowiednio do świadczeń przysługujących na podstawie art. 2 ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o świadczeniu pieniężnym i uprawnieniach przysługujących cywilnym niewidomym ofiarom działań wojennych (Dz. U. poz. 1824, z późn. zm.), z uwagi na to, że ich wysokość uzależniona jest od wysokości renty socjalnej.

Aby umożliwić wypłatę wyższych rent socjalnych od września 2018 r., upoważnia się w art. 3 projektu Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych do dokonania w 2018 r. przeniesień planowanych wydatków między działami, rozdziałami i paragrafami w ramach części 73 – Zakład Ubezpieczeń Społecznych z przeznaczeniem na wypłatę renty socjalnej.

Zakłada się, że projektowana ustawa wejdzie w życie z dniem 1 września 2018 r., z mocą od dnia 1 czerwca 2018 r. Wsteczne wejście w życie uzasadnione jest wymogami procesu legislacyjnego oraz koniecznością przygotowania Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i organów emerytalno-rentowych do wdrożenia nowych przepisów. Ponieważ nadanie ustawie mocy wstecznej umożliwi osobom uprawnionym

otrzymanie wyższego świadczenia, które będzie wyrównane od dnia 1 czerwca 2018 r., nie będzie to stanowiło naruszenia zasady demokratycznego państwa prawa.

Projekt nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz § 4 i § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.) projekt ustawy został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Projektowana ustawa nie podlega procedurze notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597).

Zgodnie z uchwałą nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów projekt nie podlega opinii właściwych instytucji i organów Unii Europejskiej, w tym Europejskiego Banku Centralnego.

Nazwa projektu Ustawa o zmianie ustawy o rencie socjalnej Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Elżbieta Bojanowska – Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Krystyna Wyrwicka – Dyrektor Departamentu Pomocy i Integracji Społecznej, email sekretariat.dps@mrpips.gov.pl, tel.: 22-66-11-277	Data sporządzenia 24.04.2018 r. Źródło: Inne Nr w wykazie prac UD 381
--	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Zgodnie z art. 4 ustawy z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej (Dz. U. z 2013 r. poz. 982, z późn. zm.) renta socjalna przysługuje osobie pełnoletniej całkowicie niezdolnej do pracy z powodu naruszenia sprawności organizmu, które powstało:

- 1) przed ukończeniem 18. roku życia;
- 2) w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej – przed ukończeniem 25. roku życia;
- 3) w trakcie studiów doktoranckich lub aspirantury naukowej.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej renta socjalna wynosi 84% kwoty najniższej renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy ustalonej zgodnie z ustawą z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1383, z późn. zm.).

Kwota renty socjalnej ulega podwyższeniu wraz z waloryzacją kwoty najniższej renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy określonej w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Od dnia 1 marca 2018 r. kwota renty socjalnej wynosi 865,03 zł.

Celem świadczenia w postaci renty socjalnej jest kompensowanie braku możliwości nabycia uprawnień do świadczeń z systemu ubezpieczenia społecznego ze względu na to, że całkowita niezdolność do pracy powstała przed wejściem na rynek pracy. Renta socjalna przeznaczona jest dla osób, które w większości nigdy nie osiągnęły samodzielności życiowej, w wieku dorosłym zamieszkują z rodzicami lub też przebywają wiele lat w instytucjonalnych formach opieki, takich jak domy pomocy społecznej. Świadczenie to jest wyrazem szczególnej troski państwa o osoby nieposiadające zdolności do jakiegokolwiek pracy.

Renty socjalne, jako świadczenia z systemu zabezpieczenia społecznego, są finansowane w całości z budżetu państwa.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Zmiana kwoty renty socjalnej poprzez jej podwyższenie do kwoty najniższej renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy, to jest do kwoty 1 029,80 zł.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Brak danych.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Osoby uprawnione do renty socjalnej	280,0 tys.	Dane ZUS	Otrzymanie podwyższonego świadczenia

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Ponadto projekt został przesłany do konsultacji publicznych z następującymi podmiotami:

- a) Radą Pomocy Społecznej,
- b) Stowarzyszeniem Samorządowych Ośrodków Pomocy Społecznej „Forum”,
- c) Polskim Związkiem Emerytów, Rencistów i Inwalidów,
- d) Polskim Komitetem Europejskiej Sieci Przeciwdziałania Ubóstwu,
- e) BORIS,
- f) Radą Działalności Pożytku Publicznego,
- g) Polskim Stowarzyszeniem na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną,
- h) Polskim Forum Osób Niepełnosprawnych,

- i) Małopolskim Forum Pomocy Społecznej,
- j) Dolnośląskim Forum Pomocy Społecznej,
- k) Ogólnopolską Federacją Organizacji Pozarządowych,
- l) Federacją Związków Zawodowych Pracowników Ochrony Zdrowia i Pomocy Społecznej.

Projekt został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, zgodnie z § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006, z późn.zm.), oraz na stronie internetowej Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej – stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248).

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z ... r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]												
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0–10)	
Dochody ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Wydatki ogółem	315	540	540	540	540	540	540	540	540	540	540	540	5715
budżet państwa	315	540	540	540	540	540	540	540	540	540	540	540	5715
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Saldo ogółem	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-5715
budżet państwa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-5715
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Źródła finansowania	Budżet państwa. Przedstawiona kalkulacja uwzględnia fakt zbiegu renty socjalnej z rentą rodzinną, w związku z którym renta socjalna nie jest wypłacana w pełnej wysokości.												
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Zgodnie z danymi przekazanymi przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, przyjmując, że liczba osób pobierających renty socjalne (łącznie z rentami wypłacanymi przez KRUS, MON, MSWiA oraz MS) wynosi 280,0 tys. osób (stan w marcu 2018 r.) podwyższenie kwoty renty socjalnej do kwoty najniższej renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy wynoszącej od marca 2018 r. 1 029,80 zł spowoduje wzrost wydatków na renty socjalne o około 45 mln zł w skali miesiąca. Zakłada się, że projektowana ustawa wejdzie w życie z dniem 1 września 2018 r. z mocą od dnia 1 czerwca 2018 r.												

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki							
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0–10)	
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z ... r.)	duże przedsiębiorstwa								
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw								
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	315	540	540	540	540	540	5715	
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa								
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Test MŚP stosownie do zapisów art. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 2017 r. o zmianie ustawy o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. poz. 460) Proponowane rozwiązania nie wywrą wpływu na działalność mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców.							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Wpływ na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, a także osób niepełnosprawnych oraz osób starszych Projekt będzie miał pozytywny wpływ na sytuacje osób niepełnosprawnych poprzez umożliwienie im otrzymywania wyższego świadczenia, a co się z tym							

		wiąże poprawę poziomu życia.
Niemierzalne		
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń		
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu		
☐ nie dotyczy		
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy	
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne: ...	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne: ...	
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy	
9. Wpływ na rynek pracy		
Projekt ustawy nie będzie miał wpływu na rynek pracy.		
10. Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne: ...	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Projektowana regulacja nie będzie miała wpływu na obszary wymienione w pkt 10.	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Ustawa wejdzie w życie z dniem 1 września 2018 r. z mocą od dnia 1 czerwca 2018 r.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
Nie dotyczy.		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		
Brak.		